

Dagbok i krigets skugga

Dagboken

Dagbokssidorna är skrivna för det här läromedlet, men de bygger på Astrid Lindgrens verkliga krigsdagböcker från 1939–1945. Allt de berättar är sant.

Stockholm, mars 1944

I förra veckan halkade jag på isen i parken nära vårt hem här i Stockholm. Jag vrickade foten, och nu måste jag ligga i sängen. Men jag har inte tråkigt. Jag ligger här och skriver ner historierna om Pippi Långstrump. Jag har berättat dem för min dotter Karin i tre år. Nu ska de bli en bok – en present till hennes tioårsdag i maj.

Kriget pågår fortfarande, nu på femte året. Sverige är inte med i kriget, men vi känner det varje dag. Maten är ransonerad, och riktigt kaffe är svårt att få tag på.

På dagarna arbetar jag på ett hemligt kontor. Vi läser brev som går mellan Sverige och andra länder. Jag får inte berätta om jobbet för någon. Genom breven har jag lärt mig mer om kriget än det som står i tidningarna. Ibland gråter jag när jag läser.

Stockholm, 21 maj 1944

Idag fyllde Karin tio år. Hon fick manuset om Pippi i en fin ask. På asken hade jag ritat en bild av Pippi. Karin blev så glad!

Jag har också skickat en kopia av boken till ett stort förlag. Kanske säger de ja, kanske nej. Vi får se.

Ikväll skrev jag i min dagbok, som jag har gjort sedan kriget började. Jag tänkte på alla som har det svårt i andra länder. Vi i Sverige har mat, och vi har fred hemma. Ibland skäms jag nästan över att vi har det så bra. Jag hoppas att kriget snart är slut.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
halka	glida och ramla, till exempel på is
vricka foten	skada foten så att den gör ont
en tioårsdag	dagen när någon fyller tio år
pågå	Mötet ska pågå i två timmar.
ransonerad	när alla bara får köpa en liten mängd
få tag på	lyckas hitta eller köpa något
hemlig	något som andra inte får veta
ett manus	texten till en bok, innan den blir en bok
en ask	en liten låda

ORD	FÖRKLARING
ett förlag	ett företag som ger ut böcker
en kopia	en till av samma sak
skämmas	känna att man har gjort eller har något fel
fred	när det inte är krig

Läsförståelsefrågor

1. Varför måste Astrid ligga i sängen i mars 1944?
 1. Hon var förkyld.
 2. Hon hade skadat foten.
 3. Hon ville vila länge.
2. Vad skulle historierna om Pippi bli?
 1. en födelsedagspresent till Karin
 2. en film om en stark flicka
 3. en artikel i en tidning
3. Vad gjorde Astrid på sitt arbete?
 1. Hon skrev artiklar om kriget.
 2. Hon läste post mellan Sverige och utlandet.
 3. Hon lagade mat åt soldater.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Sverige var med i kriget.
 2. Astrid berättade om sitt jobb för sina vänner.
 3. Förlaget sa ja till boken om Pippi.
5. Vad fick Karin på sin tioårsdag? Svara med en mening.
6. Varför skämdes Astrid ibland? Använd texten i ditt svar.
7. Varför tror du att Astrid ibland grät på sitt arbete?

Diskussionsfrågor

- Astrid skrev dagbok i nästan sex år. Varför tror du att människor skriver dagbok?
- Astrid fick inte berätta om sitt jobb för någon. Hur känns det att ha en hemlighet?
- Mat och kaffe var ransonerade. Har du varit med om att något viktigt tagit slut eller blivit dyrt? Berätta.
- **Skriv (4 meningar):** Skriv en kort dagbokssida om en dag du minns. Vad hände? Vad kände du?